

Úvod

Pane Ježíši Kriste, Synu Boží, Ty jsi z lásky k nám podstoupil potupnou cestu utrpení a smrti na kříži, abys nás vykoupil z moci hříchu a smrti. Dnes chceme rozjímat o Tvé křížové cestě ve spojení s Tvými věrnými služebníky Janem Bulou a Václavem Drbolou, kteří Tě s odvahou následovali až k mučednické smrti. Prosíme Tě, otevři naše srdce, abychom hlouběji pronikli do tajemství Tvé lásky a naučili se nést svůj kříž s odevzdaností a nadějí. Dej nám sílu, abychom Ti zůstali věrní i v nejtěžších zkouškách života, a veď nás po cestě svatosti, kterou nám svými životy ukázali Jan a Václav.

1. zastavení

JEŽÍŠ SOUZEN

K: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,

L: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Pilát, ačkoliv si byl vědom Ježíšovy nevinoty, podlehl nátlaku davu a ze strachu o svou pozici ho odsoudil k smrti. Nespravedlivý rozsudek, který zpečetil Ježíšův osud. Strach vydat svědectví pravdě vždy vede ke smrti nevinných. Podobně se i Jan a Václav stali oběťmi zmanipulovaného soudního procesu, ve kterém sehrál svoji roli strach mnohých z pravdy. Komunistický režim, který se snažil vymýtit náboženství a umlčet církev, je falešně obvinil z velezrady a návodu k vraždě. Jejich „proviněním“ byla věrnost Kristu, kněžskému poslání a odmítnutí podříditi se totalitní ideologii. Byli si vědomi rizika, ale neustoupili. Naplnila se na nich slova žalmisty: „Všichni, kdo mě nenávidí, si spolu o mně šeptají a vymýšlejí proti mně špatné věci.“ (Žl 41,8)

I my můžeme ve svém životě zakoušet nespravedlnost a soudy. Dej nám, Pane, sílu tomu čelit s velkou odevzdaností a trpělivostí. A pomoz nám, abychom se nebáli stát na straně pravdy.

K: Smiluj se nad námi, Ježíši.

L: Smiluj se nad námi.

2. zastavení

JEŽÍŠ PŘIJÍMÁ KŘÍŽ

K: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,

L: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Přijímáš, Pane, kříž a objímáš ho. Stává se součástí Tvé cesty pro naše vykoupení. Na tuto cestu jsi pozval také učedníky a zveš na ni i nás: „Kdo chce jít za mnou, ať zapře sám sebe, vezme svůj kříž a následuje mě!“ (Mk 8,34) Začátek křížové cesty každého člověka je vždy spojen s otázkou: „Obejmeš tento kříž a poneses jej?“

Při pohledu na životy Jana a Václava si všimneme, že kříž a těžkosti nebyly až v závěru jejich života. Ale stejně jako my prožívali různé každodenní kříže, větší i menší. I díky jejich příkladu si tak můžeme znovu uvědomit, že je potřeba nést malé kříže, aby nás nepřekvapily ty větší. Díky přijetí kříže neztratili oba kněží i v těžkostech vyrovnanost a vnitřní pokoj.

Pomoz nám, Pane, nést naše kříže s láskou a trpělivostí.

K: Smiluj se nad námi, Ježíši.

L: Smiluj se nad námi.

3. zastavení

JEŽÍŠ PADÁ POD KŘÍŽEM POPRVÉ

K: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,

L: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Naše pády mohou představovat slabosti a hříchy. Ale také životní situace, se kterými se musíme vypořádat. Tvůj první pád, Pane, nám může připomínat naše počáteční neúspěchy a protivenství na cestě za Tebou. Jsme ochotni Tě následovat, ale někdy nám přijde, že čím víc se Ti chceme darovat, tím častěji se objevují úskalí. Ne vždy rozpoznáme, že je to pozvání k vytrvalosti. V listu Židům jsme vybízeni: „Potřebujete vytrvalost, aby se vám, až vykonáte Boží vůli, dostalo splnění slibu.“ (Žid 10,36)

Jan a Václav se rozhodli žít své povolání bez ohledu na to, jakou cestou je Pán povede. Byli otevření přijmout všechny pády – i ten první. A s každým překonaným pádem rostla vytrvalost v jejich povolání. Jedině díky ní mohli obdržet od Boha na konci své životní cesty splnění Božího slibu: korunu vítězství.

Prosíme, Pane, ať si uvědomujeme, že jsi stále s námi – i když zažíváme slabost, selhání a pochybnosti. Když se cítíme vyčerpaní, bezmocní nebo zrazení, dej nám sílu znovu povstat a jít dál a začít růst ve vytrvalosti.

K: Smiluj se nad námi, Ježíši.

L: Smiluj se nad námi.

4. zastavení

JEŽÍŠ SE POTKÁVÁ SE SVOU MATKOU

K: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,

L: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Maria byla na Ježíšově cestě velkou oporou a nejen to. Spolu s ním trpěla a jejím srdcem pronikl meč, jak předpověděl Simeon: „I tvou vlastní duší pronikne meč – aby vyšlo najevo smýšlení mnoha srdcí.“ (Lk 2,35)

I utrpení Václava a Jana bylo doprovázeno nejbližšími věrnými. Při rozsudku smrti se chtěl s Václavem setkat jeho tatínek – marně. Když dostal trest smrti Jan, usilovala jeho matka Marie o to, aby její syn dostal milost. Požádala prezidenta republiky Klementa Gottwalda i jeho manželku. Psala také Nejvyššímu soudu. Bezvýsledně. Večer před popravou měla možnost se se synem setkat a rozloučit. Při tomto setkání Jan svoji maminku povzbuzoval a utěšoval. „Sbohem maminko, sejdem se v nebi.“

Není pochyb, že Jan i Václav pocítovali podporu naší nebeské Matky. Panno Maria Bolestná, buď naší Přímluvkyní a Ochránkyní na naší cestě.

K: Smiluj se nad námi, Ježíši.

L: Smiluj se nad námi.

5. zastavení

ŠIMON POMÁHÁ NÉST KŘÍŽ

K: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,

L: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Římští vojáci přinutili Šimona z Kyrény, aby pomohl Ježíši nést kříž. Šimon se zpočátku zdráhal, ale nakonec se stal nástrojem Boží prozřetelnosti. Václav byl farníky vnímán jako obětavý kněz, který byl otevřený k pomoci a zároveň vynikal tichostí a skromností. Stejně tak i Jan se daroval těm, které mu Bůh posílal. Jeho služba byla doprovázená otevřeností a radostnou povahou.

Obětovat se a stát se darem pro druhé je výzva pro každého z nás. Uvažujme nad tím, jak my můžeme pomáhat druhým nést jejich kříže. Může to být modlitbou, slovem útěchy, praktickou pomocí. Nebojme se být Šimony z Kyrény pro ty, kdo to potřebují. Pamatujme, že i malá pomoc může mít velký význam. Prosme o otevřené srdce, abychom viděli potřeby druhých. Uvědomme si, že pomáhat druhým znamená pomáhat samotnému Kristu. Vzpomeňme na Ježíšova slova: „Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratrů, pro mne jste udělali.“ (Mt 25,40).

Dej nám, Pane, prosíme, dar chtít se obětovat pro druhé.

K: Smiluj se nad námi, Ježíši.

L: Smiluj se nad námi.

6. zastavení

VERONIKA PODÁVÁ JEŽÍŠOVI ROUŠKU

K: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,
L: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Veronika, statečná žena, se prodrala davem a podala Ježíšovi roušku, aby si otřel tvář. Tato služba pro ni znamenala cestu k překonání sebe sama. Ježíš byl vnímán jako zločinec a nebylo žádoucí, aby mu někdo pomáhal. K Janovi a posléze Václavovi se dostala smyšlená zpráva, že by bylo potřeba vyzpovídat arcibiskupa Berana, který má být převeden přes hranice. Oba brali toto sdělení vážně a byli ochotni přistoupit na tuto výzvu. Byla to pro ně cesta k překonání sebe sama v kněžské službě.

Nebojme se výzev, které v našem životě přicházejí, i když to bude provázeno nejistotou a obavami. A přemýšlejme o tom, jak můžeme my být Veronikou pro druhé. Jak můžeme utírat slzy trpícím, projevovat jim soucit a lásku. Možná bude někdy potřeba jít proti proudu. Prosme proto o odvahu a statečnost, abychom se nebáli svědčit o Kristu svým životem. A nezapomínejme, že v každém člověku můžeme vidět Kristovu tvář. Svatý Jan píše: „Každý, kdo miluje, je zrozen z Boha a poznává Boha.“ (1 Jan 4,7).

Pane, dej nám odvahu ke skutkům lásky.

K: Smiluj se nad námi, Ježíši.
L: Smiluj se nad námi.

7. zastavení

JEŽÍŠ PADÁ POD KŘÍŽEM PODRUHÉ

K: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,
L: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Ježíš, vyčerpaný a zbavený sil, znovu padá pod tíhou kříže. Jeho utrpení se stupňuje, ale on se nevzdává. Druhý pád nám může připomínat opakující se těžkosti, které nás sráží. Kněžské životy našich služebníků Jana a Václava byly provázeny různými a opakujícími se překážkami. V roce 1949 dostali kněží pokyn, aby 19. června přečetli Oběžník katolickému duchovenstvu a věřícímu lidu. I přes to, že byli od čtení odrazováni členy národního výboru, oba ho přečetli. Jan k němu dokonce připojil svůj komentář. Za to mu byla udělena vysoká pokuta a byl odsouzen k měsíci vězení. I když byl nakonec omilostněn, jednalo se o manipulativní krok. Přes různé překážky se oba nenechali odradit a zůstali věrní svému poslání.

I my prožíváme ve svých životech různé překážky, které nás mohou uvádět do pochybností. Důležité je, abychom se nenechali zlomit, ale vždy se vzchopili a šli dál. Prosme o sílu a vytrvalost, abychom se nenechali přemoci zoufalstvím. Hledejme oporu v Kristu, který vstal z mrtvých a přemohl hřích a smrt. Uvědomme si, že Boží milosrdenství je větší než naše slabosti. Vzpomeňme na slova svatého Pavla: „Nebot když jsem slabý, právě tehdy jsem silný.“ (2 Kor 12,10).

Pane, dej nám sílu, kterou potřebujeme na naší cestě.

K: Smiluj se nad námi, Ježíši.
L: Smiluj se nad námi.

8. zastavení

JERUZALÉMSKÉ ŽENY PLÁČOU NAD JEŽÍŠEM

K: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,

L: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Ženy z Jeruzaléma pláčou nad Ježíšem, jehož utrpení je pro ně těžko přijatelné. Jejich projev lítosti a soustrasti je lidsky pochopitelný. Ježíš jim však ukazuje nový pohled na bídu a bolest, a to na rovině duchovní. Je dojemné, jak náš Pán i v takové bolesti myslí na dobro těchto žen a ukazuje jim, co je podstatné. Když byli Jan a Václav mučeni a čekali na popravu, dokázali tyto těžké chvíle prožívat s odevzdaností. Dokonce nezapomínali na své blízké. Z dopisů na rozloučenou, které mohl Jan napsat, vyčteme jeho starostlivost o druhé. Jako kdyby chtěl vyjádřit: „Neplačte nade mnou.“ A ohledně toho, co je v životě opravdu podstatné, se vyjádřil v jiném dopise, když napsal: „Člověk Boha nikdy dost nemiluje, a to je jediné, čeho musí litovat.“

V těžkých chvílích neztrácejme smysl pro to, co je opravdu důležité, a co má přesah pro věčný život. Dej nám, Pane, takovou víru.

K: Smiluj se nad námi, Ježíši.

L: Smiluj se nad námi.

9. zastavení

JEŽÍŠ PADÁ POD KŘÍŽEM POTŘETÍ

K: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,

L: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Ježíš na pokraji svých sil padá potřetí pod křížem. Tento třetí pád může představovat okamžiky, které v nás mohou vyvolávat beznaděj. Může se jednat o zvlášť těžké situace často provázené silnými pokušeními k malomyslnosti. I Jan a Václav museli zažívat ve vězení chvíle pokušení beznaděje, kdy se zdálo, že už nemají sílu jít dál. Přesto se nevzdali své víry a stále věřili zaslíbením, které nám dává náš Pán. Byli si vědomi, jak je důležité vytrvat ve věrnosti až do konce. Navzdory všemu tomu, co jako by křičelo: „Bůh vás opustil!“

Uvědomme si, že i my ve svém životě zažíváme tyto chvíle, kdy se cítíme úplně vyčerpaní a bezmocní. Prosme o sílu a vytrvalost, abychom se nenechali přemoci zoufalstvím. Hledejme oporu v Kristu, který vstal z mrtvých a přemohl hřích a smrt. Připomeňme si, že Boží milosrdenství je nekonečné. Vzpomeňme na slova žalmisty: „I kdybych šel temnotou rokle, nezaleknu se zla, vždyť ty jsi se mnou.“ (Žl 23,4).

Prosíme Tě, Pane, ať vytrváme ve věrnosti až do konce pozemského života.

K: Smiluj se nad námi, Ježíši.

L: Smiluj se nad námi.

10. zastavení

JEŽÍŠ SVLEČEN ZE ŠATŮ

K: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,
L: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Vojáci zbavili Ježíše šatů, potupili ho a vystavili ho posměchu davu. Ježíš snášel toto ponížení s tichostí a odevzdaností. Oba kněží zažili ve svém životě ponížení a nepochopení. Když Václav sloužil v Bučovicích, akční výbor Národní fronty ho popsal jako muže s pošramocenou pověstí. Poté, co Jan přečetl již jmenovaný oběžník a přidal k němu komentář, byl odsouzen za přečin pobuřování a přestupek šíření poplašné zprávy. Nehledě na množství lživých článků v Rudém právu a jiných novinách vydaných po jejich odsouzení.

Můžeme se zamyslet nad tím, jak prožíváme okamžiky pokoření a ponížení. A také, jestli nejsme někdy i my těmi, kteří snižují důstojnost druhého. Prosme o pokoru a lásku, abychom dokázali vidět v každém člověku Boží obraz. Každý člověk má svou důstojnost, ať už je jakýkoliv. Vzpomeňme na slova apoštola Pavla: „Vy všichni jste totiž Boží děti skrze víru v Ježíše Krista, vy všichni, pokřtění v Krista, oblékli jste se v Krista.“ (Gal 3,26-27).

Dej nám to, Pane, poznat a pochopit.

K: Smiluj se nad námi, Ježíši.
L: Smiluj se nad námi.

11. zastavení

JEŽÍŠ UKŘÍŽOVÁN

K: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,
L: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Ježíš je přibit na kříž. Na nástroj smrti a utrpení. Jeho ruce a nohy jsou probodeny hřeby. Jeho tělo vystoupilo na vrchol utrpení. Po zatčení byli Jan a Václav krutě mučeni. Dosvědčují to mimo jiné i svědectví těch, kteří byli v jejich blízkosti. Popsali, jak celá věznice nespala, když mučili Václava, a že celou noc byl slyšet jeho nářek. A Jan přišel při vyšetřování o přední zuby. Po vynesení rozsudku čekal ve vazbě půl roku, než ho popravili.

I my jsme někdy „přibíjeni na kříž“ – utrpením, nemocí, nespravedlností, ztrátou blízkých. Vzpomeňme si tehdy na Ježíše a na tyto dva statečné kněze, kteří přijali Boží vůli, i když to nebylo jednoduché. Vše, co přichází, dokážeme unést díky síle od Boha. Síle, která nás uschopňuje více milovat, více trpět. Nebojme se být mučedníky lásky, abychom naplnili přikázání lásky. A jak říká sám Pán: „Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo za své přátele položí svůj život.“ (Jan 15,13). Ať máme, Pane, stále otevřené srdce pro Tebe, který jsi láska.

K: Smiluj se nad námi, Ježíši.
L: Smiluj se nad námi.

12. zastavení

JEŽÍŠ NA KŘÍŽI UMÍRÁ

K: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,

L: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Na kříži Ježíš ukazuje největší lásku a obět a vydává svůj život za spásu světa. Jeho poslední slova byla: „Dokonáno jest!“ Životní pouť Václava skončila popravou oběšením na dvoře jihlavské věznice 3. srpna 1951 ráno po páté hodině. Byl vyrovnaný a smířený. Jan byl popraven 20. května 1952 v podobný čas. Dozorkyně, která se události účastnila, byla ohromena, s jakým pokojem šel na popraviště. Ve svém dopisu na rozloučenou adresovaném sestře a švagrovi Jan napsal: „Kéž Vás Bůh sílí a potěší! Věřím v jeho dobrotu i v jeho spravedlnost! Věřte také a pevně. Na všechny Vás jsem mnoho myslel, za všechny se modlil. Bůh Vás opatruj.“

Usilujme o takový život, aby byl svědectvím o Boží lásce. I v těžkých chvílích můžeme být nástroji pokoje a naděje pro tento svět.

K: Smiluj se nad námi, Ježíši.

L: Smiluj se nad námi.

13. zastavení

JEŽÍŠ SŇAT Z KŘÍŽE

K: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,

L: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Ježíšovo mrtvé tělo je snato z kříže a položeno do náruče jeho Matky. Marie, Matka bolestná, tiskne k sobě svého Syna, v němž se zhmotnila obět nejvyšší. Stejně jako Marie přijímá mrtvé tělo svého Syna, tak i církev přijímá obět každého svého věrného služebníka. Skrze tyto oběti je také posvěcována a očišťována, když ještě putuje po této zemi k nebeskému království. Po smrti obou kněží zůstala bolest a smutek v srdcích jejich blízkých. Nevěděli, jaký měla jejich smrt smysl. Dlouhé roky po těchto událostech zůstal v lidech zasety strach a málokdo měl odvahu vůbec o jejich životech a závěru života mluvit. Ti, co měli podíl na jejich smrti, se domnívali, že jejich kauza je skončena.

I v našem životě mohou nastat spletité situace, u kterých nebudeme vidět řešení a bude nám připadat, že zlo zvítězilo, že život byl zmařen. Pán nás ale povzbuzuje: „Já jsem světlo světa. Kdo mě následuje, nebude chodit v temnotě, ale bude mít světlo života.“ (Jan 8, 12).

Kéž, Pane, neztrácíme důvěru ve Tvá zaslíbení i v těch nejtěžších situacích. Ať se nebojíme položit svoji obět do Tvé náruče, za Tvou církev.

K: Smiluj se nad námi, Ježíši.

L: Smiluj se nad námi.

14. zastavení

JEŽÍŠ ULOŽEN DO HROBU

K: Klaníme se Ti, Pane Ježíši Kriste, a děkujeme Ti,

L: neboť svým křížem jsi vykoupil svět.

Pár věrných s velkou úctou uložilo Ježíšovo tělo do hrobu. Smutek a beznaděj zahalily jejich srdce. I životy Jana a Václava skončily násilnou smrtí. Jejich těla byla zpopelněna a nebyla možnost ani projeviti jim úctu a rozloučit se. Zdá se, že všechno skončilo, že smrt zvítězila. Ale hrob není konec, ale začátek nového života. Vědomí, že Ježíš vstal z mrtvých, je základem naší víry a příslibem věčného života. Na tomto zastavení si připomínáme, že i naše osobní kříže, utrpení a každý projev lásky má přesah do věčnosti.

Příklad věrnosti a oběti obou kněží kéž povzbuzuje další generace křestanů a oni se nám tak stávají inspirací k následování Krista. Jsme zváni pohřbívat své staré já, své hříchy, své slabosti, abychom mohli vstát k novému životu v Kristu. Věříme, že smrtí nic nekončí, ale že nás čeká věčný život s Bohem. „Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i když umřel, bude žít.“ (Jan 11,25)

K: Smiluj se nad námi, Ježíši.

L: Smiluj se nad námi.

Závěr

Bože, děkujeme Ti za dar života a svědectví víry Tvých služebníků Jana Buly a Václava Drboly. Prosíme, dej, ať jejich příklad statečnosti a věrnosti posiluje i nás na naší cestě. Ať se nebojíme odvážných činů lásky. Dej, ať nikdy nezapomeneme, že po kříži přichází vzkříšení a že Tvá láska je silnější než smrt. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Otče náš.

Zdravas Maria.

Sláva Otci.